

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Mundus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

Mundi malitiam fides subvertit.

procurat nos propria gloria & virtute, per quem maxima & nobis promissa donavit, & per hoc efficiamini diuinae concordiae fugientes eius, que in mundo est, concupiscentia...

SENTENTIA PATRVM.

Periculosior est blandus, quam molestus: magis caueam se illic diligi, quam quum admonet cogitque conuenire ad Disser.

Mundo non timere, non dolore, non labore, non periculo: sed plurimum iactare, qua expectatione, quo a quoque patitur. Ibidem.

Mundus est, & amatur, quid si tranquillus esset? formido haerere, qui sic amplectis facundum? Flores eius quod colligeres, qui a spinis non reuocas manum? in Psal.

Mundus est, & amatur, quid si tranquillus esset? formido haerere, qui sic amplectis facundum? Flores eius quod colligeres, qui a spinis non reuocas manum? in Psal.

Mundus est, & amatur, quid si tranquillus esset? formido haerere, qui sic amplectis facundum? Flores eius quod colligeres, qui a spinis non reuocas manum? in Psal.

Mundus est, & amatur, quid si tranquillus esset? formido haerere, qui sic amplectis facundum? Flores eius quod colligeres, qui a spinis non reuocas manum? in Psal.

Mundus est, & amatur, quid si tranquillus esset? formido haerere, qui sic amplectis facundum? Flores eius quod colligeres, qui a spinis non reuocas manum? in Psal.

Mari iuste comparatus hic mundus, quia falsitatibus amarus est, fluctibus Diabolicis quatitur, vitiis temporibus commouetur. Caliod. super Psal. 44.

Si consideramus, fratres charissimi, quae & quanta sint, quae nobis promittuntur in caelis, vilescunt animo omnia, quae habentur in terris. Terrena namque substantia supernae felicitati comparata pondus est, non subsidium, temporalis vitae aeternae vitae comparata, mors est potius dicenda, quam vita. Ipse enim quotidianus defectus corruptionis quid est alius, quam quaedam prolixitas mortis? Greg. in Registro.

Dic mihi, vbi sunt amatores mundi, qui ante pauca tempora nobiscum fuerunt? Nihil ex eis remansit, nisi cineres & vermes. Attende diligenter, qui sunt & fuerunt, sicut tu, comederunt & biberunt, tixerunt, duxerunt in bonis diebus suis, & in puncto ad inferna descendunt. Hic caro eorum vermicibus, illic anima eorum ignibus deputatur, donec huiusmodi collegio colligati sempiternis ignibus inuoluantur. Qui huiusmodi fuerunt in vitiis, loci erunt in poenis: vnde namque poena illos implicat, quos vnus amor in crimine ligat. Bernardus libro Meditationum.

POETICAR SENTENTIAE.

Antholog. Sacr. Iac. Bill.

Christum eos vt plurimum ad se admittere, quos mundus aspernatur.

Quid meres, quod te mundus sedidit & horret, Te cruciat, miris insequatur, modis? Erige te: mundus quos auersatur & odit, Excipit hos Christus, colligit atq; fovet. Si nempe a Domino cruciatus barbarus ager, Linguitur, immixta conserit, & fames. Adhuc inuenies soboles lesas, benignae Excipit, atq; avido pectus ab ore famem.

A mundo iam caduco abducendum amorem esse.

Diffuge munde senex, tam feda es & sordide, Quin iam Fallere qua possis, ars sit ut illa tibi. Non mirus iuuenem multis placuisse, seniles Nunc iam ruga genus inhaesit, ito proci. Quam sunt laudandi, qui se florente iuuentute Spreuere, & luxus, delicatq; tuas: Tam sunt in iuicio, qui nunc in fata ruentem, Atq; omni sacrum proferre, colunt.

Mundum suos amare, pios autem odio habere.

Hos amat, hos opibus cumulat, miror, favore Prosequitur mundus, quos videt esse suos. Quos autem abstergeas contendere cernis ad arces, Hos odit, varijs exagitatq; modis. Id gemitus olim tibi signabatur in hircis: Vnus enim in solam sepes abitabat humum: At Domino in sortem quam primus venerat alter, Sanguine mox castro rubebat humus.

Manil. i.

Est igitur tellus, modicum sortita caueram, Aeris & toto pariter sublati profundo, Nec paculus distent, a plagis sed condita in orbem Vndiq; surgentem pariter pariter, cadentem. Hac est natura facies, sic mundus est ipse In conuexa volans teretes facio esse figuras Stellarum, Solisq; orbem, Lunaeq; rotundum.

Lucan. i.

Sic cum compago soluta Secla tot mundi, suprema coegerit hora, Antiquum repetens, aeternum chaos, omnia misera Sidera sideribus conturbant, ignea pontum Astra perent, et ellusq; extendere littora volet. Excurretq; fretum, patri contraria Phoebe Ibit, & obliquum bigas agitare per orbem, Indignata, diem poscet sibi totaq; discolor Machina diuisi turbabis sidera mundi. Quae ratione in contemptum res mundi venire queant.

Et Antholog. Sacr.

Qui quis ad excessu peruenit culmina montis, Tam cuncta ex alto vertice parua putat. Sic quoque virtutis attingit qui culmina, parua Tam pretij, quicquid cernit in orbe putat. Visne igitur, Nil mundus, mundiq; voluptas Sit tibi? vis mundi sit procul omni amor. Ante oculos tibi pone Deum, sedesq; beatas: Sic mundi subitofraa cupido ruet. De vanis amatorum mundi studiis. Qui circumgraditur, progressus non facit ullas, Sed sua se sano membra a labore premit.

DDDD

Finis

*Hic finitio plana est, qui mundi vapi in amodo
 Fluxa putat solidis anteferenda bonis.
 Nam quae targa vertis, qui solus acerba
 E media curas pelleve mente potest.
 Omnia percurvens, in cunctis radia rebu
 Inuenit, aeterna perperiturq; famem.
 Boet. de consol. lib. 2. meto. 5.*

*Rara si constat sua forma mundo
 Si tantas Variat Species:
 Crede fortius hominum caducis.
 Bonus crede fugacibus.
 Constat, aeterna postquam lege effu
 Ve constat genitum nihil.*

PHILOSOPHYM DIETA.

Nec plures mundi sunt, nec plures esse possunt: si modo hic ex
 vniuersa materia constat, sicuti constat. *Libro. de Caelo, cap. 10.
 T. 99.*

Omnia, quae sunt sub caelo, tabescunt, senescunt, & fordesunt
 sub tempore. *Arist. 1. 4. Physic.*
 Res nullae stabiles sunt, quae cum fluxu huius temporis conflui-
 biles sunt. *Comment. 2. Poet.*

Quid enim videtur ei magnum in rebus humanis, cui aeternitas
 omnis totiusque mundi nota sit magnitudo: Nam qui aut in studiis
 humanis, aut in tam exigua vitae breuitate magnum sapienti videri
 potest, qui semper animo sic exubat, vt ei nihil improuifum acci-
 dere possit, nihil in opinatum, nihil animo nouum? atque idem ita
 acrem in omnes partes actem intendit, vt semper videat sedem sibi
 ac locum sine molestia atque angore viuendi: vt quemcunque ca-
 sam fortuna inuexit, huic apte & quiete ferat. Quod qui faciet,
 non egritudine solum vacabit, sed etiam perturbationibus reliquis
 omnibus. *Cic. Tusc. q. 1. 4.*

Ideo nulli loco animus adicere debemus, cum hac persuasione
 viuendum: Non sum vni angulo natus, patria mea totus est mun-
 dus. *Senec. ad Lucil.*

Mundus a Deo factus est. *idem.*
 Charitas Dei causa fuit factiois mundi, & originis omnium re-
 rum. *Platon. Timaeo.*

Vniuersus hic mundus vna ciuitas communis deorum atque ho-
 minum existimanda est. *Cic. 1. de leg.*

Sin alia causa est cur mortalcm fecerit mundum, non; quemad-
 modum Platonici dicunt, sempiternum. Ab vtroque autem scisci-
 tor, cur mundi adificatores repente extiterint, innumerabilia au-
 tem secula dormierint. Non enim si mundus nullus erat, secula non
 erant: secula nunc dico, non ea, quae dierum noctiumque numero,
 anquis curibus efficiuntur. Nam fateor, ea sine mundi conuersione
 effici non potuissent: sed fuit quaedam ab infinito tempore aeternitas,
 quam nulla circumscriptionis temporis metiebatur, spatio tam e qua-
 lis ea fuerit, intelligi non potest, quod ne in cogitationem quidem
 cadit, vt fuerit tempus aliquod, nullum cum tempus esset. Igitur isto
 tam immenso spacio, quae res Balbe, cur *peruota* vestra cessauerit, la-
 bore me fugiebat. At ille nec attingit Deum, nec erat vllus, cum o-
 mnes naturae numini diuino, caelum, ignis, terra, maria parerent.
 Quid autem erat, quod concupisceret Deus mundum signis & lu-
 minibus, tanquam ad illis ornare, si vt Deus ipse melius habitaret,
 antea videlicet tempore infinito, in tenebris, tanquam in gurgustio,
 habitauerat, post autem, varietate eum delectari putamus, quia
 caelum & terram exornatas videmus? Quae ista potest esse oblecta-
 tio Deo: quae si esset, non ea tam diu carere potuisset. An haec ferre,
 vt dicitis, hominum causa a Deo constituta sunt? Sapientumne? pro-
 pter paucos ergo tanta est facta rerum molitio; an stultorum? At
 primum causa non fuit, cur de improbis bene mereretur. Deinde
 quid affectus cum omnes stulti sint, sine dubio, miserimi maxi-
 meque stulti sunt. Miserius enim stultitia quid dicere possumus?
idem. 1. 1. de Natura.

Quid enim mundo praestantius lauda quam putas speciem, por-
 tio a te laudabitur mundi. *Luc. Apul. de dogm. Platonis.*

Omniem terrae ambitum (sicuti astrologici demonstrationibus
 accepisti) ad caeli spaciū puncti constat obtinere rationem: id est,
 vt si ad caelestis globi magnitudinem conferatur, nihil spatii prorsus
 quarta fere portio est sicut, Ptolemaeo testante didicisti, quae a nobis
 cognitis animantibus incolatur. Huic quartae, si quantum maria
 paludesque premunt, quantumque siti vasta regio distenditur co-
 gitatione subtraxeris, vix angustissima inhabitandi hominibus area
 relinquetur. In hoc igitur minimo puncto circumsepti atque con-
 clusi, de peruulgata fama, de proferendo nomine cogitatis? At quid
 habet amplum magnificumq; gloria tam angustis exiguisq; limi-
 tibus arcata? *Boet. de Philo. conso. lib. 4. prosep. 7.*

SIMILITVDINES.

In fini Martyrii. Quemadmodum videmus coagulationem
 repente lacti accedere: Ita repente accedit mundo elis. *In resu-*

ratione respansiois gentilis ad tertiam quaestione Chry-
 sol. 262.

D. Augustini. Sicut arca paleis & frumentis, & licet
 liis & pomis: Ita infidelibus plenus est mundus. *In In-*
tractat. 95.

D. Ambrosii. Deserto mundus comparatur adluuio in-
 lis, infocundus in quia negat nobis Dominus in pro-
 &c. *Lib. 5. in Luc. 1. 29.*

Mercurij Trimegisti. Sicut Deus omnibus speciebus
 ribus, quae in mundo sunt, distributor dispensatorque est: ita
 id est, sensu animae ac vitae. Sic & mundus praefertur est
 omnium, quae mortalibus videtur bona, id est, alterna-
 tilium, temporalium fructuum, naturarum, augmentorum
 ritatis, & horum simulum. *In Asclepio.*

Lactantij. Sicut domus in vium habitandi facta per se
 tir, dominoque subiecta est, qui eam fecit, aut incolat: Ita
 per se nihil sentiens factori Deo subiacet, qui eum in vium
 Lib. 2. de orig. error. c. 6.

Erasmus Roterdami. Vt mare grauida minui laborat in
 tione & in partu: Ita si rem honestissimam animo co-
 minores negotio consequemur, quam ista quaedam oblecta-
 Et qui in mundi praemia sequuntur, minor dolore maris gemitu
 Euangelicum sibi parare poterunt. *In Inuit.*

Thyrisi. Vt nemo, qui patria capitur, & peregrinae regio-
 nis tenetur: Sic nemo ad caelum adspicit, qui huius mundi
 tur aut capediis, aut illecebris. *In apoph. 50.*

*Vt nemo in vnum meretur, quod continentur: Sic nemo Chry-
 sol. 262.*

Chrysolomi. Cur perforato aquam dolio ingeris? Multum
 aliud est pro praesentibus istis laborare, quam flammam
 quam pugnis aera cadere. Certe frustra curris. Nonne
 artis finis quidam est? Ita profecto. Ostende igitur mihi
 ius secularis studij, sed non potes. Vanitas enim omnia. *Hom.*
Matth.

Dionysij Philonij. Pix est mundus, quam beluini atraxerunt
 tes inquinat. Vilis est mundus, qui suos miratores in malis
 cupis peccati & mortis aeternae inuoluit. Laqueus est mundi
 vo uptibus & opibus, velut cicis obli. Cuius alit atque capu
 ros, & secum trahit in nallam interitus. Vnde nihil vix
 detur, vt qui mundi legibus viuit, pms ab inquinata mens
 & immaculatus hinc emigret. *In Titulo, vel de scientia
 endi fol. 28.*

Chrysolomi. Sicut difficile est, arborem iuxta viam positi-
 ctus tuos vsque ad maturitatem feruere: Sic difficile est, vi-
 lem iuxta istum mundum viuere, id est, in actibus eius, im-
 immaculatam vsque in finem seruire. *In 21. Matth. hom. 49.*

Bernardi. Sicut in hinc aquis penitentiarum vides eorum
 tenere, nec ulla ratione desistere, quod primum occurrit
 quidquid illud, licet tale sit, quod omnino prodesse non
 sunt radices herbarum, ceteraque similia. Nam & si qui forte
 veniant, vt libueniant, non nunquam solent apprehensos in
 secum, adeo vt iam nec sibi, nec aliis auxiliū ferre praueant
 perent in hoc mari magno & spatio. sic perent miserū
 tura sedantes omnium solida, quibus apprehensis, emergere
 uare possent animas suas. Ita, inquam, perent, qui omnia
 salutaribus studiis caduca & transitoria quaerunt: a quibus
 diuelli. *Serm. 1. de Aluach. Domini.*

Thyrisi. Nemo libenter alteri obtrudit, quod dedignatur
 potest mortituros accipere regnum Dei, qui adhuc dum
 diligit apparatus huius mundi. *In apoph. 74.*

Dionysij Chrysolomi. Sicut quando videmus senem hominem
 mūs, quati opemodum moriturus est: quando autem, acci-
 Sic & mundum, quando perturbationem videmus, calidum
 mus, diem autem ignoramus. *In 24. Matth. hom. 50.*

*Sicut mortuos vident, & tamen non credunt. Se mortuos
 aditant perituum mundum, tamen non credunt. *In Matth.*
*mil. 50.**

D. Chrysolomi. Quam homines facilius & minor tempore
 struant, quam construant, vt in aedificis patet: contra Deum
 construnt, quam aedificat, iustificat, quam perdit. Mundum
 vniuersum, & omnem eius ornatum sex diebus condidit. In
 richo vnam vrbem septimo tandem die dissoluit. *Homilia 4.*
parit.

Theodorici. Sicut arcam scammumque fabricatam videmus
 non solum opus laudamus, sed & opificem: Sic etiam videmus
 uim fabre compactam, sic monile fabricatum, artificem
 mus: Sic in mundi fabricam oculos tendentes Deum laudamus
 non mirantur tant haec, imo qui nec iam mirantur, inexcubant
 Serm. 3.

Philonis. Quemadmodum, quum condenda est vix,
 alicuius Regis aut Imperatoris, pro fortuna magnifice parat
 quispiam peritus architectus, qui contemplantur. *In apoph.*

PC
 POLY

